

WYBITNI RZEŹBIARZE

1. Michał Anioł (1475–1564): Renesansowy mistrz, przykład połączenia rzeźby, anatomii i idei humanizmu.
2. Donatello (ok. 1386–1466), Prekursor renesansu w rzeźbie, twórca pierwszego wolnostojącego aktu od czasów antyku.
3. Gian Lorenzo Bernini (1598–1680), Główny rzeźbiarz baroku – dynamika, teatralność, ekspresja.
4. Antonio Canova (1757–1822) Klasycyzm – idealizacja formy i powrót do estetyki antycznej.
5. Auguste Rodin (1840–1917) Ojciec nowoczesnej rzeźby (Myśliciel, Brama Piekieł). Temat do analizy przetomu modernistycznego.
6. Camille Claudel (1864–1943) Wybitna rzeźbiarka, uczennica i współpracowniczka Rodina. Interesujący temat w kontekście pozycji kobiet w sztuce.
7. Constantin Brâncuși (1876–1957) Redukcja formy, abstrakcja, minimalizm – kluczowa postać awangardy XX wieku.
8. Henry Moore (1898–1986) Monumentalne formy organiczne; relacja rzeźby z krajobrazem.
9. Barbara Hepworth (1903–1975) Abstrakcja organiczna; dialog przestrzeni i bryły.
10. Alberto Giacometti (1901–1966) Egzystencjalizm w rzeźbie – wydłużone, ascetyczne figury ludzkie.
11. Louise Bourgeois (1911–2010) Rzeźba jako zapis traumy i pamięci; motyw pająka (Maman).
12. Alexander Calder (1898–1976) Twórca mobilów – wprowadzenie ruchu do rzeźby.
13. Anish Kapoor (ur. 1954) Monumentalne instalacje i eksperymenty z materią oraz przestrzenią (np. Cloud Gate).
14. Jeff Koons (ur. 1955) Rzeźba w kontekście pop-artu, konsumpcjonizmu i kultury masowej.
15. Ai Weiwei (ur. 1957) Sztuka jako narzędzie krytyki politycznej i społecznej.
16. Magdalena Abakanowicz (1930–2017) Polska rzeźbiarka, monumentalne figury i instalacje z tkaniny oraz brązu.
17. Xawery Dunikowski (1875–1964) Klasyk rzeźby polskiej; twórczość obejmująca okres Młodej Polski i socrealizmu.
18. Igor Mitoraj (1944–2014) Charakterystyczne fragmentaryczne torsy i głowy – dialog z antykiem.
19. Gustav Vigeland (1869–1943) Twórca Parku Vigelanda w Oslo – monumentalny projekt urbanistyczno-rzeźbiarski.
20. Claes Oldenburg (1929–2022) Monumentalne realizacje przedmiotów codziennych – humor i ironia w przestrzeni publicznej.

ZAGANIENIA

1. Kinetic Art – ruch jako medium rzeźby. Od mobilów po sztukę cybernetyczną.
2. Kubizm w rzeźbie – dekonstrukcja bryły. Wpływ analitycznego i syntetycznego kubizmu na formę przestrzenną.

3. Konstrukttywizm – rzeźba jako struktura inżynierska. Materiały przemysłowe, geometria, idea sztuki społecznie użytecznej.
4. Futuryzm – dynamika i energia w formie przestrzennej. Próby oddania ruchu i prędkości w statycznej materii.
5. Surrealizm w rzeźbie – obiekt jako manifest podświadomości. Metamorfoza przedmiotu, biomorfizm, asamblaż.
6. Minimalizm – redukcja formy i neutralność ekspresji. Rzeźba jako obiekt, relacja z przestrzenią galerii, industrialne materiały.
7. Arte Povera – materia uboga jako język krytyczny. Naturalne i efemeryczne materiały w opozycji do komercjalizacji sztuki.
8. Land Art – rzeźba w krajobrazie. Interwencje w naturę, skala monumentalna, problem dokumentacji.
9. Pop Art w rzeźbie – konsumpcja i kultura masowa. Monumentalizacja przedmiotu codziennego, ironia, estetyka reklamy.
10. Abstrakcja w rzeźbie XX wieku. Od abstrakcji geometrycznej do organicznej – problem autonomii formy.
11. Ekspresjonizm – deformacja jako nośnik emocji. Ciało jako pole napięć psychicznych i egzystencjalnych.
12. Dadaizm i ready-made – redefinicja pojęcia rzeźby. Gest artysty jako akt twórczy; obiekt znaleziony jako dzieło.
13. Nowy realizm – akumulacja i destrukcja. Recykling, kompresja, materialność współczesnej cywilizacji.
14. Sztuka feministyczna – ciało, tożsamość, pamięć. Rzeźba jako medium krytyki patriarchalnych reprezentacji.
15. Bio Art – rzeźba i materia żywa. Biotechnologia, tkanki, organizmy jako medium artystyczne. Problemy etyczne.
16. Rzeźba cyfrowa i druk 3D. Algorytm, modelowanie parametryczne, posthumanizm i nowe technologie.
17. Rzeźba site-specific. Kontekst przestrzenny jako współtwórca dzieła; relacja z architekturą i odbiorcą.
18. Monument i polityka pamięci. Rzeźba jako narzędzie narracji historycznej i ideologicznej.
19. Asamblaż i obiekt found footage. Przekształcanie przedmiotów codziennych w struktury symboliczne.
20. Rzeźba efemeryczna i performatywna. Topnienie, rozpad, czasowość – dzieło jako proces, nie trwały artefakt.
21. Nadekspresjonizm w rzeźbie. Deformacja, dramatyzm i intensywność emocjonalna.
22. Socrealizm – rzeźba jako narzędzie propagandy. Monumentalizm, heroizacja, ideologia.
23. Nowe media a rzeźba. Instalacje multimedialne, interaktywność, światło i dźwięk.
24. Rzeźba sakralna XX–XXI wieku – tradycja i eksperyment. Nowoczesne formy w przestrzeni religijnej.
25. Paleolit i forma prehistoryczna.